

MILJØTILLADELSE
til
kvægbruget beliggende
Bredhovej 15
6823 Tistrup

I henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

13. oktober 2023

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Mette Ibsen-From
Direkte tlf. 7994 6091
E-mail: meis@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 8576385

Sagsnr. GEO-2022-09642

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER	9
4.4	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	10
4.5	LUGT.....	10
4.6	STØJ OG VIBRATIONER	10
4.7	STØV	11
4.8	SKADEDYR	11
4.9	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	11
4.10	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	11
4.11	LYS	11
4.12	EGENKONTROL.....	11
4.13	UHELD OG RISICI	11
4.14	OPHØR.....	12
5	KLAGEVEJLEDNING	13
6	OFFENTLIGGØRELSE	14
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
7.1	BELIGGENHED.....	15
7.2	AFSTANDSKRAV	16
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	17
7.4	SAMDRIFT	19
7.5	BIAKTIVITETER	19
7.6	INDRETNING	19
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	20
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	23
7.9	AFFALD.....	23
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE	23
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	24
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	25
7.13	LUGT.....	26
7.14	STØJ OG RYSTELSER.....	27
7.15	STØV	27
7.16	SKADEDYR.....	28
7.17	DØDE DYR.....	28
7.18	LYS	28
7.19	TIL- OG FRAKØRSEL	29
7.20	SPILDEVAND	30
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	30
7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	30
7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	37

8	EGENKONTROL	38
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	38
10	NABO- / PARTSHØRING	38
11	SAMLET VURDERING	38
	BILAG 1 – FÆRDIGMELDINGSSKEMA	40

1 Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en etablering af husdyrbruget på Bredhovej 15, 6862 Tistrup i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at etablering og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til miljøtilladelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Udkast til afgørelse er sendt i nabo-/ partshøring i 14 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Udkast til afgørelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut, vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøtilladelse.

Copyright på kort: Geodatastyrelsen, SDFE, Hexagon, Varde Kommune.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer:	Landbrug Sebastian Van Der Veen, Bredhovej 15, 6862 Tistrup
Ansøger:	Sebastian Van Der Veen, Bredhovej 15, 6862 Tistrup, tlf. 28897265, E-mail: sebastian.v.d.veen@gmail.com
Kontaktperson:	Sebastian Van Der Veen, Bredhovej 15, 6862 Tistrup, tlf. 28897265, E-mail: sebastian.v.d.veen@gmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Landbrug Sebastian Van Der Veen, Bredhovej 15, 6862 Tistrup
Ejerlav og matrikel nr.:	Den mellemste Del, Tistrup 14b, 17b og 14f
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730110628
CHR-nummer:	45971
CVR-nummer:	38821539
Konsulent:	Landbrugsrådgivning Syd I/S, Rikke Kyhn, tlf. 73742041, e-mail: rky@lrs.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 235.756, version 5, indsendt den 12. oktober 2023
Udkast i nabohøring:	15. september – 5. oktober 2023
Godkendelsesdato:	13. oktober 2023

2.2 Baggrund og historik

Tidligere godkendelse til dyrehold er bortfaldet, da der ikke har været dyr på ejendommen i 3 på hinanden følgende år. Af CHR-registeret fremgår det, at dyreholdet er ophørt 26. august 2016. Daværende ejer har endvidere den 26. januar 2012 oplyst Varde Kommune om, at der ikke er dyr på ejendommen.

Sebastian Van Der Veen har nu søgt om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at etablere kvægproduktion på Bredhovej 15, 6862 Tistrup.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 22. juli 2022.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Bredhovej 15, 6862 Tistrup kan etableres som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter 16b i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt. Der skal også indhentes byggetilladelse, hvis en bygning ændrer anvendelse.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder tilladelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der har tidligere været godkendelse til en slagtesvinsproduktion på ejendommen. Tilladelsen er nu bortfaldet, da der i tre på hinanden følgende år ikke har været dyr på ejendommen. Der ønskes nu at etablere en produktion af ammekvæg/slagtekvæg og kalve på dybstrøelse i de eksisterende staldbygninger, et eksisterende maskinhus inddrages også til dyrehold. I forbindelse med etableringen af kvægproduktionen udvides stald 1 med 3,85 m x 33,6 m ædeplads med beton og et udvendigt foderbord. Dyrene er udegående og stalden skal være tømt og rengjort i henholdsvis 7 måneder i stald 1 og 6 måneder i stald 2 samt maskinhus.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om følgende produktionsarealer:

Stald 1: Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), dybstrøelse	575 m ² .
Stald 2: Kalve (under 6 mdr.), dybstrøelse	75 m ² .
Maskinhus ændres til stald: Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), dybstrøelse	190 m ² .

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøtilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøtilladelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af Tabel 1, og beliggende, som det fremgår af Figur 3, Figur 4, Figur 5 og Figur 6.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, medmindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.
- c. Eksisterende gyllebeholder (bygning 6 på Figur 3) skal være overdækket med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- d. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- e. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- f. Ædepladsen (bygning 1a på Figur 3) skal have et jævnt fald på mindst 1 % mod afløb eller dybstrøelsesarealet i stalden. Der skal på de sider omkring ædepladsen, som ikke grænser op til stald, være en mindst 2 m bred randbelægning med mindst 3 % fald indad, eller alternativt en forhøjning på mindst 10 cm, som kan forhindre, at husdyrgødning løber ud på jorden.
- g. Et produktionsareal på 575 m² i bygning 1 og 1a (se Figur 3) skal hvert år i 7 måneder, herunder i juni, juli, august og september, tømmes for dyr og rengøres, som det fremgår af ansøgningen. Dyrene må ikke have adgang til arealet i perioden.
- h. Et produktionsareal på 75 m² i bygning 2 og 190 m² i bygning 4 (se Figur 3) skal hvert år i 6 måneder, herunder i juni, juli, august og september, tømmes for dyr og rengøres, som det fremgår af ansøgningen. Dyrene må ikke have adgang til arealet i perioden.
- i. Det udvendige foderbord (bygning 1b jf. Figur 3) skal alle steder etableres med minimum 1% fald ind mod stalden, så der ikke kan løbe vand fra foderbordet og ud på jorden/området omkring foderbordet.
- j. Der skal etableres afløb i den lavest liggende ende af det udvendige foderbord.
- k. Der må ikke kunne løbe vand fra jorden/området omkring stalden/foderbordet ind på det udvendige foderbord.
- l. Alle stalde (bygning 1, 1a, 2 og 4 jf. Figur 3) skal have fast bund, der er ugennemtrængelig for fugt og afløb til opsamlingsbeholder eller pumpeump efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

- c. Der skal etableres en afskærmende beplantning omkring gyllebeholderen (bygning 6 jf. Figur 3). Beplantningen skal bestå af mindst 3 rækker egnskarakteristiske og hjemmehørende træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes og om nødvendigt fornyes.
- d. Gyllebeholder (bygning 6 på Figur 3) skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

4.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.5 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.6 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under

målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.7 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.8 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.9 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 meter fra stalde skal hæves minimum 10 cm over terræn, når de fører til dræn eller vandløb.
- c. Al overfladevandet fra hele ædeplads og foderbord (henholdsvis bygning 1a og 1b jf. Figur 3) skal ledes til gyllesystemet.
- d. Tagvand må ikke kunne løbe ind på ædeplads eller foderbord (henholdsvis bygning 1a og 1b jf. Figur 3).

4.10 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.11 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.12 Egenkontrol

- a. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- b. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.13 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.14 Ophør

- a.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 10. november 2023.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 13. oktober 2023.

På Varde Kommunes vegne den 13. oktober 2023

Mette Ibsen-From

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

- Rikke Kyhn, Landbrugsrådgivning Syd I/S, e-mail: rky@lrs.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv2, 1. sal, 6000 Kolding, e-mail: trsyd@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Bredhovej 15, 6862 Tistrup, ca. 2,2 km nordøst for Tistrup.

Nærmeste byzone er Tistrup By, som ligger 2,2 km sydvest for husdyrbruget, se Figur 1.

Nærmeste samlede bebyggelse er Tistrup Kirkevej 12, som ligger ca. 2,3 km sydvest for husdyrbruget, se Figur 1.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Bredhovej 14 er beliggende ca. 456 m øst for husdyrbruget, se Figur 2

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Bredhovej 13 og 16, og ligger henholdsvis cirka 260 m og 298 m nord for husdyrbruget. Se Figur 2.

Figur 1 Husdyrbruget i forhold til byzone og samlet bebyggelse

Figur 2 husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Alle afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Eksisterende lovligt etablerede gylletank fra 2005 er beliggende ca. 20 m fra § 3 registreret sø. Gylletanken er udstyret med alarm og teltoverdækning. Gylletanken ændrer ikke anvendelse i

forbindelse med etableringen, da den fortsat bruges til gylle. Varde kommune vurderer derfor at der ikke skal gives dispensation fra afstandskrav på 100 m til sø.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2021 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Dallandskab
- Overgangslandskab
- § 3-vandløb, Kybæk er beliggende ca. 30 m nord for opsamlingsbeholder
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Råstofplan 2020 – vedtaget, gylletanken ligger indenfor interesseområde for ler, de øvrige driftsbygninger ligger udenfor

Af Kommuneplan 2021 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmet.

Større sammenhængende **dallandskaber** skal beskyttes, bevares og styrkes som sammenhængende halvkulturlandskaber, og friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Der kan dog tillades mindre anlæg med rekreative formål. Til- og ombygninger ved eksisterende ejendomme skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger, anlæg og beplantning, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** beliggende i **beskyttede landskabstyper**, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

Indenfor **interesse- og graveområder for råstoffer** har råstofindvinding første prioritet i forhold til anden anvendelse.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 128 meter nordøst for husdyrbruget, og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Eksisterende svinestalde og maskinhus ombygges til dybstrøelsesstalde. I forbindelse med ombygningen etableres et betonareal til ædeplads til dyrene og foderbord syd for eksisterende stald, afskærmet mod nord, syd og vest af eksisterende bygninger og beplantning. Mod øst er nybygningen delvist afskærmet af eksisterende læhegn. Der etableres ikke tagoverdækning på ædepladsen eller foderbordet.

Vilkår fra landzonetilladelsen til gylletanken angående beplantning samt at gylletanken skal fjernes, når den ikke er nødvendig for driften er tilpasset og indsat i miljøtilladelsen.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2021 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye etableringer, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø

- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at etableringerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Ansøger oplyser at:

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

7.5 Biaktiviteter

Ansøger oplyser ikke, om der er biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af Figur 3.

Etableringen af kvægbruget sker ved at ombygge eksisterende staldbygninger (byg 1 og 2) ved at fjerne spalter så gødningskummer kan anvendes til dybstrøelse. Enkelte af udslningskanaler til gylle beholdes, så der ved vask i anlæg kan lukkes op, og vandet kan pumpes over i gylletank. Udenfor en del af staldbygning 1 etableres et nyt foderbord og et ædeareal, hvor dyrene kan stå ved foderbordet (byg 1b og 1a), der etableres ikke tag over ædeplads eller foderbord. I maskinhuset (byg 4) etableres et gennemgående foderbord og store dybstrøelsesbokse i den ene side af bygningen.

Figur 3 Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1, 1a og 1b

Tidligere svinestald der ombygges til dybstrølesstald til kvæg. De eksisterende gødningskummer anvendes til dybstrøleseskumme. Enkelte af udslningskanaler til gylle beholdes, så der ved vask i anlæg kan lukkes op, og vandet kan pumpes over i gylletank. Væggen i sydsiden fjernes og der etableres en trappe og kørerampe op. Udenfor bygningen, på sydsiden af bygningen etableres et areal med beton (ædeplads) (bygning 1a) samt et foderbord (bygning 1b). Der etableres ikke tag over ædeplads eller foderbord. Det forventes at være naturlig ventilation i denne stald.

Bygningen er muret op på nordsiden, og i gavl er der element. Taget er med bølgeplader og er desuden isoleret.

Der sidder ventilationsskorstene i taget. Disse forventes ikke anvendt.

Det er i ansøgningen opgivet, at der ønskes mulighed for at opstalde

- Ammekøer, Slagtekalve (over 6 mdr.) på 575 m² produktionsareal med dybstrøelse (byg 1 og 1a), 7 mdr. på græs pr. år.

Bygning 2

Tidligere svinestald der ombygges til dybstrøelsesstald til kvæg. Eksisterende gødningskummer anvendes til dybstrøelseskumme. Enkelte af udslusningskanaler til gylle beholdes, så der ved vask i anlæg kan lukkes op, og vandet pumpes over i gylletank. Der etableres inventar mellem stald 1, så kalvene kan gå ind i stald 2, og anvende det som kalveskjul. Bygning 1 og 2 er derfor beregningsmæssigt en samlet bygning. Ventilationsafkast i denne stald bibeholdes, så de kan anvendes, hvis der bliver behov.

Det er i ansøgningen opgivet, at der ønskes mulighed for at opstalde

- Kalve (under 6 mdr.) på 75 m² produktionsareal med dybstrøelse 6 mdr. på græs pr. år.

Bygning 3

Tidligere svinestald, der ikke skal bruges til dyrehold.

Bygning 4

Maskinhus der ombygges til dybstrøelsesstald. I maskinhuset etableres et gennemgående foderbord, og store dybstrøelsesbokse i den ene side af bygningen. Ansøger oplyser: *Der er pt ikke planer om at ændre på bunden. Det vil dog være muligt også at etablere en dybstrøelseskumme her.* Varde Kommune stiller vilkår om at alle stalde skal have fast bund, som er uigennemtrængelig for fugt og skal være indrettet med afløb til opsamlingsbeholder eller pumpeump jf. kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er i ansøgningen opgivet, at der ønskes mulighed for at opstalde

- Ammekøer, Slagtekalve (over 6 mdr.) på 190 m² produktionsareal med dybstrøelse. 6 mdr. på græs pr år.

Bygning 5

Eksisterende pumpebrønd på 12 m³. Der går stikledning fra pumpebrønd til gyllebeholder. Der er planer om at bevare et par af åbninger fra det gamle træk og slip system i svinestaldene, så det er muligt at vaske stalde, og dermed lede vaskevand til pumpebrønd og gyllebeholder.

Bygning 6

Eksisterende gyllebeholder på 2015 m³ med en overflade på 581 m². Gylletanken er teltoverdækket.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

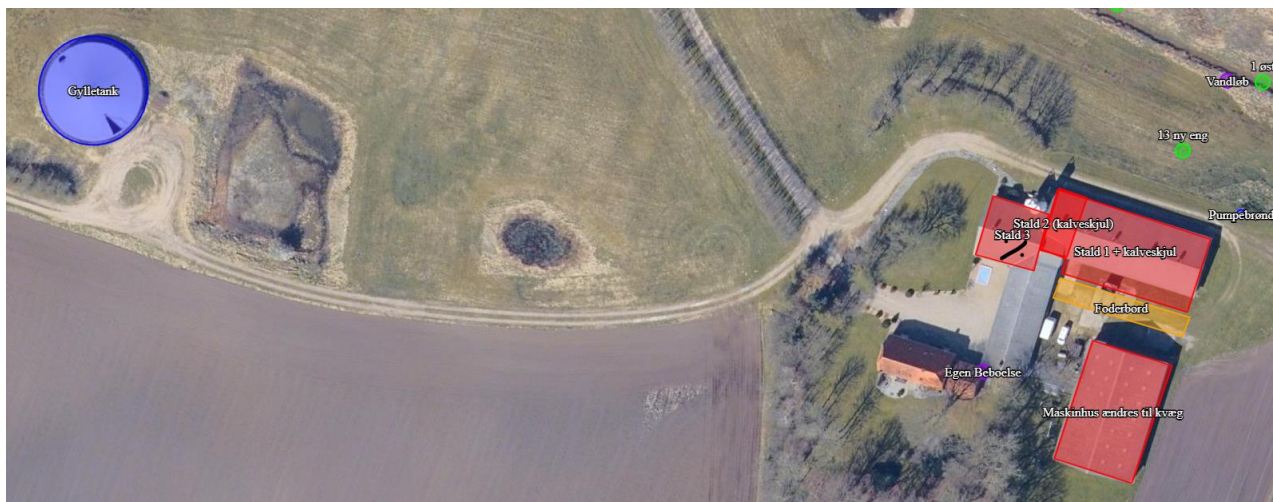
7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I Tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

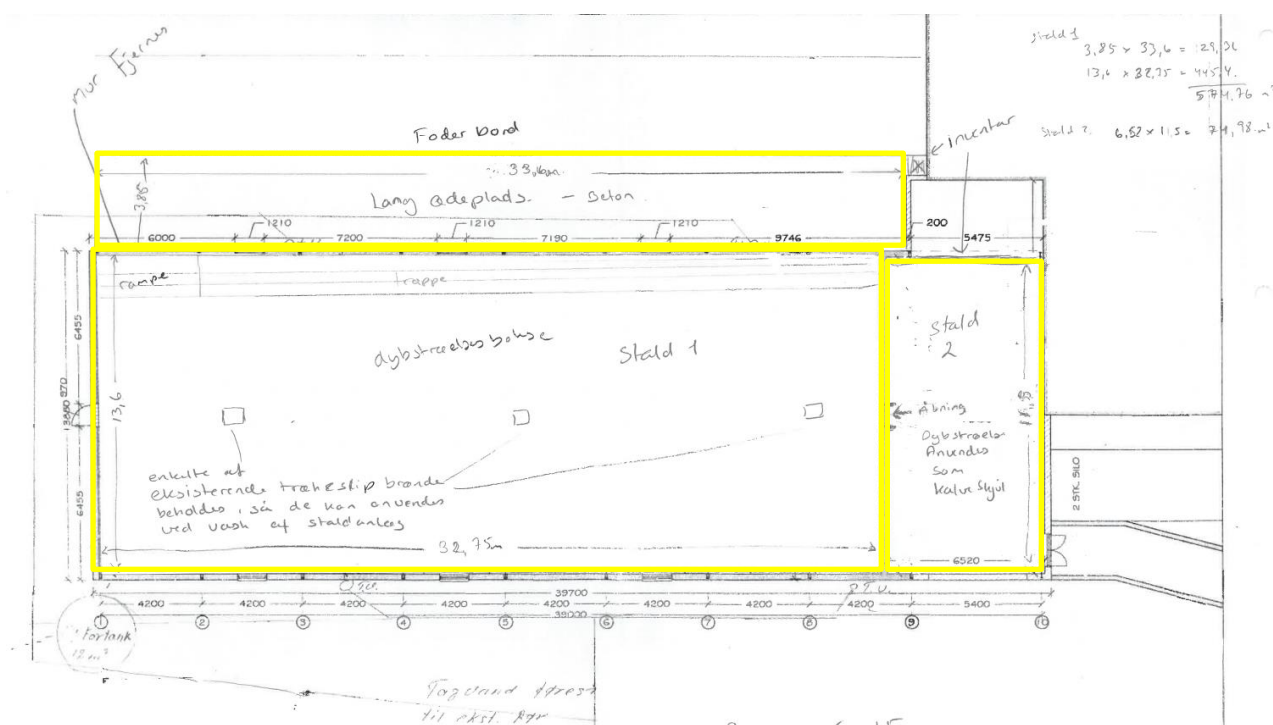
Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1+1a	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	0	575
2	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	0	75
4	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	0	190
5	Pumpebrønd	Flydende gødning	0	0	4
6	Gylletank med telt	Flydende gødning	581	581	581

Tabel 1 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Produktionsarealet i byg 1+1a skal være tomt og rengjort i minimum 7 måneder om året og produktionsarealet i bygning 2 og 4 skal være tomt og rengjort i minimum 6 måneder om året, herunder i juni, juli, august og september.

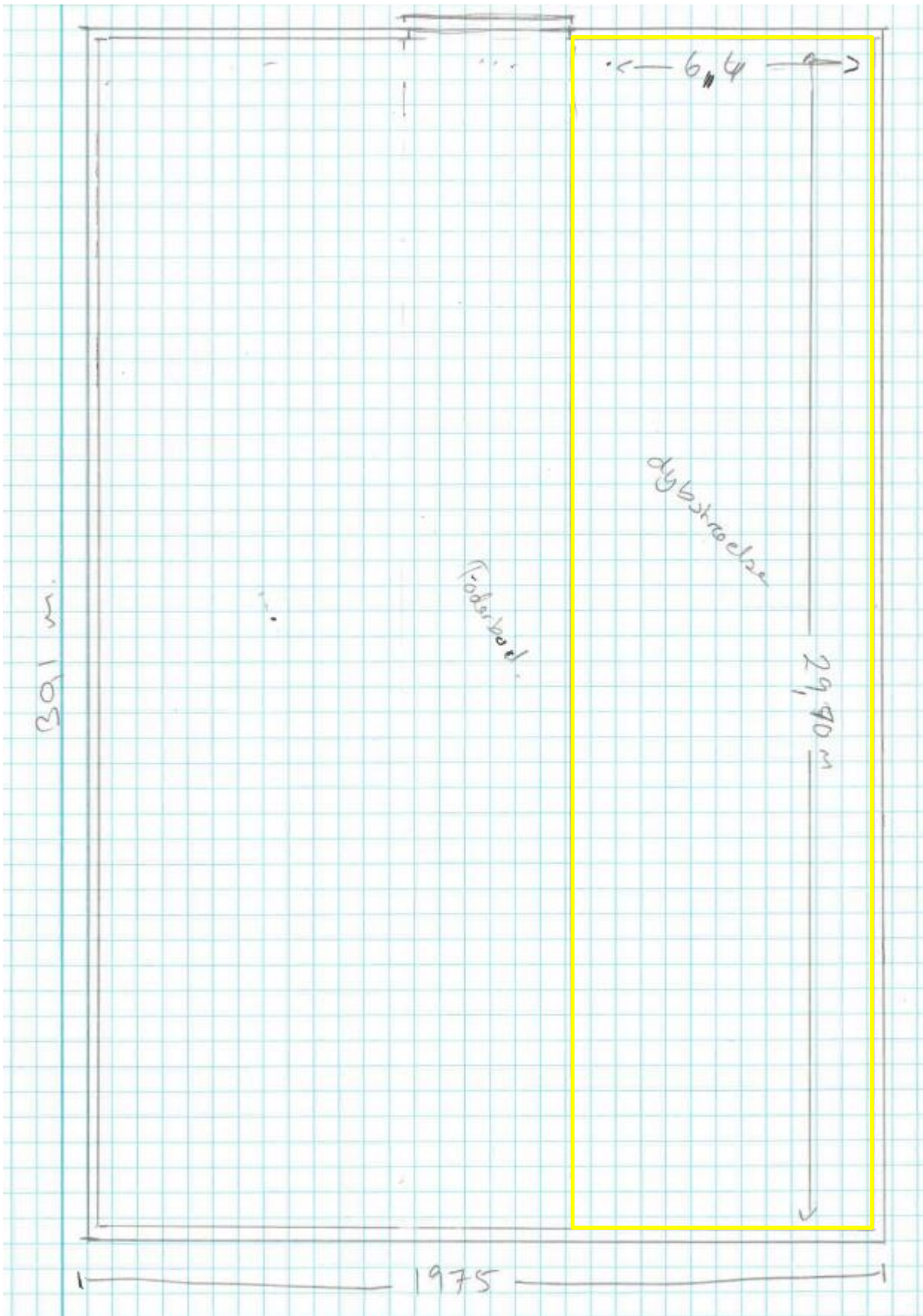

Figur 4 Placering af produktionsareal og areal til opbevaring af husdyrgødning (ingen dyr i stald 3).

Figur 5 Produktionsarealer i byg 1, 1a og 2 er markeret med gult.

Figur 6 Produktionsareal bygning 4 er markeret med gult.

Den tidligere tilladelse til svineproduktion er bortfaldet, fordi ejendommen har stået tom. I 2012 har daværende ejer oplyst, at der ikke er dyr på ejendommen. Der er således ikke nogen godkendt drift i hverken 8 års- eller nudriften.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende:

Energiforbrug består primært af strøm til lys og el-hegn. Det tilstræbes at der opsættes lyskilder med god energimærkning, og ved udskiftning vil dette også have prioritet.

Husdyrbruget forsynes med vand fra privat vandværk - Skovlund/ Ansager Vandværk. På ejendommen er ikke indvindingstilladelse til markvanding.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Det tilstræbes at opbevare og bortskaffe affald så det sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Der er på ejendommen en container til erhvervsaffald, brændbart. Der er en mindre maskinpark og denne får olie skifte og service hos smed. Opbevaringen sker således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet bortskaffes efter gældende bestemmelser, herunder enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse og med de stillede vilkår, at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

Der er på ejendommen en godkendt dieseltank på 1200 liter. Denne står nuværende på fast bund i maskinhus. Når maskinhuset tages i brug til stald, vil den blive flyttet evt. til den anden lade.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse og med de stillede vilkår, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Ansøger oplyser følgende:

Der er fra de gamle svinestalde afløb til pumpebrønd, som har en stikledning om til gyllebeholder placeret på markarealet vest for ejendommen. Ved evt. vask af anlæg, vil vandet kunne føres til gyllebeholder.

Dybstrøelse opbevares i staldene indtil det køres direkte ud eller kan lægges i markstak.

Eventuelt oplag af kompost i marken sker i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, med hensyn til placering og overdækning, og der føres journal/logbog.

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 2.027 m³. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af Tabel 2.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 1	2015	2015	2005/2020
Pumpebrønd	12	12	
I alt	2027	2027	

Tabel 2 Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares som kompost i markstak.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak: [Vejledning om kompost \(mst.dk\)](#)

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skrånner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspredning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser og det §3 beskyttede natur mod nord.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Foder opbevares udenfor som wrap, strøelse/halm opbevares også i stakke udenfor. Andet tilskud opbevares i lade/værksted, og hvis der bliver behov for kraftfoder er der en glasfiber silo, som står på nordsiden af staldene.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak eller indpakket i vandtæt materiale (uåbnede wrapballer). De åbnede wrapballer skal opbevares på en måde, hvor der ikke er fare for afstrømning af ensilagesaft til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande. Ensilagerester på arealet skal fjernes efter anvendelse af de enkelte wrapballer og opsamlede ensilagerester skal opbevares som anden ensilage eller som fast husdyrgødning.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Der er produktionsarealer, der ikke er i brug i mindst 5 måneder om året, fordi dyreholdet er udegående, derfor skal produktionsarealet ikke medtages i lugtberegningen. Det er et krav, at grunden til at produktionsarealet ikke bruges, er, at dyreholdet er udegående. Det er desuden et krav, at dyreholdet er udegående i juni, juli, august og september. Baggrunden herfor er, at lugtemissionerne er størst i varme perioder (juni-september). Perioderne regnes i hele måneder. Dyrene må ikke have adgang til arealet i den medregnede periode, og det forudsættes, at stalden lukkes ned og rengøres.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig være 0 meter. Genekriterierne er overholdt, se Tabel 3.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i Tabel 3 anderledes end i Figur 1.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bredhovej 14	0	NY	0	0	0	Ja
 Tistrup Kirkevej 12	0	NY	0	0	0	Ja
 Tistrup Kirkevej 4	0	NY	0	0	0	Ja
 Tistrup By, Tistrup	0	NY	0	0	0	Ja

Tabel 3 Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag eller fast overdækning på gyllebeholdere. Gylletanken har teltoverdækning. Møddinger og markstakke med gødning skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen. Herudover stilles der vilkår om afgræsning samt tømning og rengøring af stald.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Der vil kunne forekomme støj fra dyrene og maskiner der anvendes i driften. Dette er både ved udtagning af gødning fra stalden, samt dagligt når der strøes, fodres eller flyttes dyr.

Der anvendes dog ikke stort maskineri, og aktiviteterne foregår dog i dagtimerne og er hovedsageligt i vintermånederne når dyrene er på stald.

Hvis der bliver behov for ekstra ventilation i den ene stald, kan anvendes ventilationsanlæg. Dette vil også give anledning til lidt støj. Dette er dog temperaturstyret, trirløst.

Ud over ovennævnte vil det være begrænset, hvor meget støj, der kommer fra produktionen.

Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, som også ligger i god afstand til bedriften.

Umiddelbart forventes det, at miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Det vurderes derfor at støjniveauet dagligt er minimalt og ikke at være til gene for naboer.

Ansøger vurderer på den baggrund at der ikke er behov for at foretage støjreducerende tiltag.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at etableringen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.15 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Der kan dog forekomme støvgener ved fodring, strøning samt ved transport af foder, dyr og gødning til og fra ejendommen på grusveje.

Foderhåndtering forventes ikke at være forbundet med væsentlige støvgener, da det foregår lige op til bygningerne samt inde i bygningerne og der fodres hovedsageligt med wrap.

Der vil dog kunne forekomme støvgener i tørre perioder ved kørsel på grusvej. Kørsel på vejen er især koncentreret i de perioder, hvor der bliver transporteret dyr samt stråfoder og strøelse bliver kørt ind og når der udtages husdyrgødning.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af etableringen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Der foretages som minimum skadedyrsforebyggelse og bekæmpelse efter statens og kommunens retningslinjer.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Ansøger gør brug af den kommunale ordning i forbindelse med rottebekæmpelse, så de tilkaldes ved behov.

Dertil tilstræbes at der på bedriften holdes rent og ryddeligt, så tilhold af skadedyr (rotter osv.) minimeres.

Varde Kommune stiller vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.17 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr, hvis de forekommer (er sjældent) lægges ved gyllebeholderen. Døde dyr holdes overdækket, og lægges ud aftenen før afhentning, som er den efterfølgende dag. De placeres så de ikke er synlige for naboer eller for forbipasserende på off. vej.

Afhentning sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af DAKA. Antal døde dyr er ca. 1 styk årligt.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Der tændes lys i stalde ved behov, dvs. ved tilsyn med dyrene og strøning og fodring.

Der er ikke opsat genere lyskilder på facader.

Det vurderes at der ikke vil være væsentlige lysgener fra det ansøgte.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.19 Til- og frakørsel

Ansøger oplyser følgende:

Transporter ind til ejendommen sker ad indkørslen fra offentlig vej. Der går en lang indkørsel ind til bedriften, og denne skilles sig op i en vej ind til driftsbygninger og en vej op mod stuehuset. Al driftsforegår ad vejen om til driftsbygningerne samt ved vej ud i markarealerne omkring ejendommen.

Der vil ved etablering af ny husdyrproduktion komme transporterer som omfatter transport med dyr, foder, strøelse og gødning. Tunge transporter foregår hovedsageligt i dagtimerne, om end sæsonbetonet mark arbejde kan forekomme i nattetimer.

Affaldscontainer til driften afhentes 1-2 gang årligt.

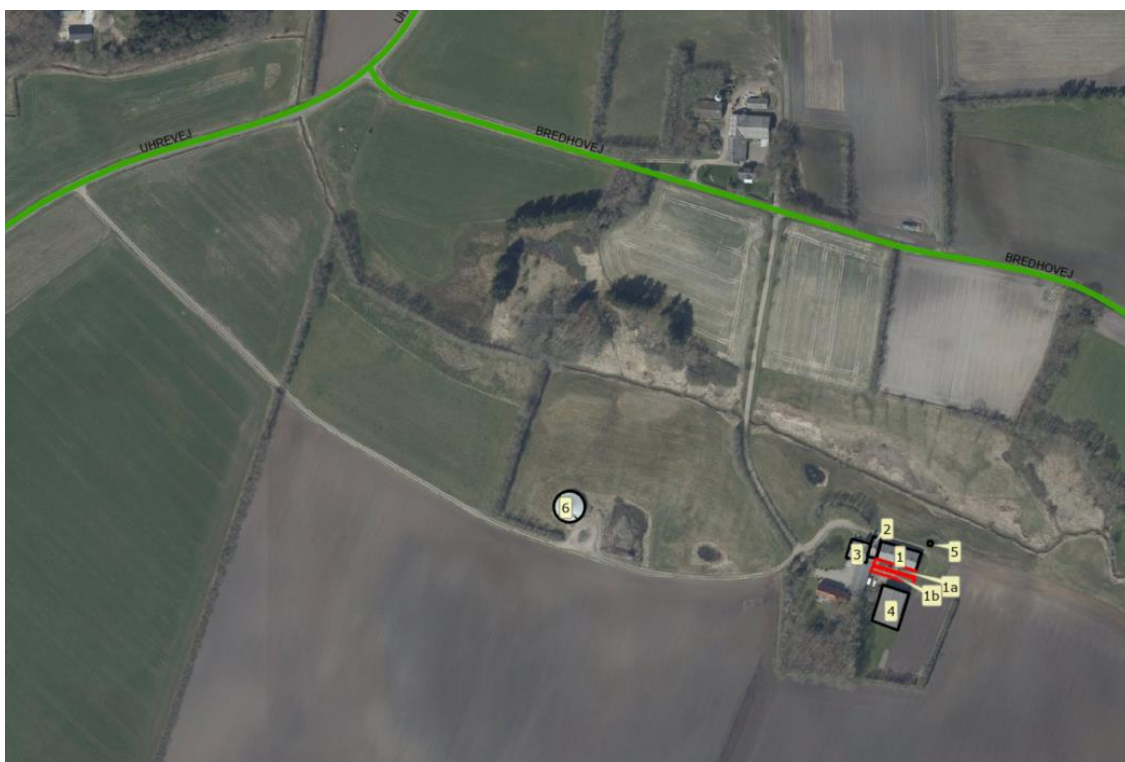
Hø/wrap og halm anslås til at blive til ca. 15-20 transporter.

Slagtedyr der afhentes til slagtning, forventes at samles på få transporter.

Estimeret er det ca. 50 transporter i forbindelse med husdyrholdet

Figur 7 viser husdyrbrugets placering i forhold til indkørsel fra offentlig vej.

Antallet af transporter, som følge af udvidelsen, forventes at stige med ca. 50 kørsler årligt. Transporterne er alle relateret til etableringen af dyreholdet. Der har dog inden etableringen været transporter til gylletanken.

Figur 7 Til- og frakørselsforhold på husdyrbruget

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.20 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Sanitært spildevand

Der afledes ikke sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Tagvand

Tagvand ledes ud på jord. Mht. tagvand så ændres det ikke og er det samme som da det blev godkendt til svinestald. Det, der bliver ledt ud på jord, er tagvand fra lade.

Nybygningerne etableres uden tag og der er derfor ikke ændringer i afledningen af tagvand. Tagvand fra stalden må ikke kunne løbe ind på ædepladsen eller foderbordet. Der stilles vilkår til dette. Hvis tagvandsudledningen ændres fra udledning på jorden, så der enten ønskes nedsivet i faskine eller udledt til dræn/vandløb skal der inden ændringen indhentes en nedsivningstilladelse eller en udledningstilladelse/medbenyttertiladelse.

Varde Kommune stiller vilkår til foderbord (bygning 1b jf. Figur 3) skal have fald mod stald. Vand fra foderbordet må således ikke løbe overfladisk af. Desuden er der stillet vilkår til at ædepladsen (bygning 1a jf. Figur 3) skal være afgrænset fra omgivelserne af kant eller 2 m randzone, så forurenet vand fra ædepladsen ikke kan løbe ud på jorden.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at følgende er proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget:

På ejendommen kan der være risici inden for primært følgende områder: Brand, Strømsvigt, Lækage på vandværk.

For at minimere mulige uheld blive anlæg og tekniske installationer tilset, de holdes rene, vedligeholdes og udskiftning sker efter behov.

Alle elinstallationer efterses løbende. Ved brand kontaktes brandmyndighederne

Ved strømsvigt kontaktes udbyder.

Da anlægget vil blive ændret til et anlæg med dybstrøelse, er risici for udløb af gylle til vandløb reduceret.

Gylletanken er fremstillet, så den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllen omrøres kun forud for udkørslen. Der føres logbog over aktiviteter. Den har fast overdækning (Telt) og udstyret med alarm, da den ligger under 100 meter til vandløb.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at

ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 232 kg NH₃-N pr. år, fra nudriften 232 kg NH₃-N pr. år og i ansøgt drift 406 kg NH₃-N pr. år.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldfafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	287,8	117,9	405,6
Nudrift	0,0	232,3	232,3
8 års-drift	0,0	232,3	232,3

Figur 8 Beregninger af ammoniakfordampningen i husdyrgodkendelse.dk

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 173 kg NH₃-N pr. år i forhold til 8 års- og nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

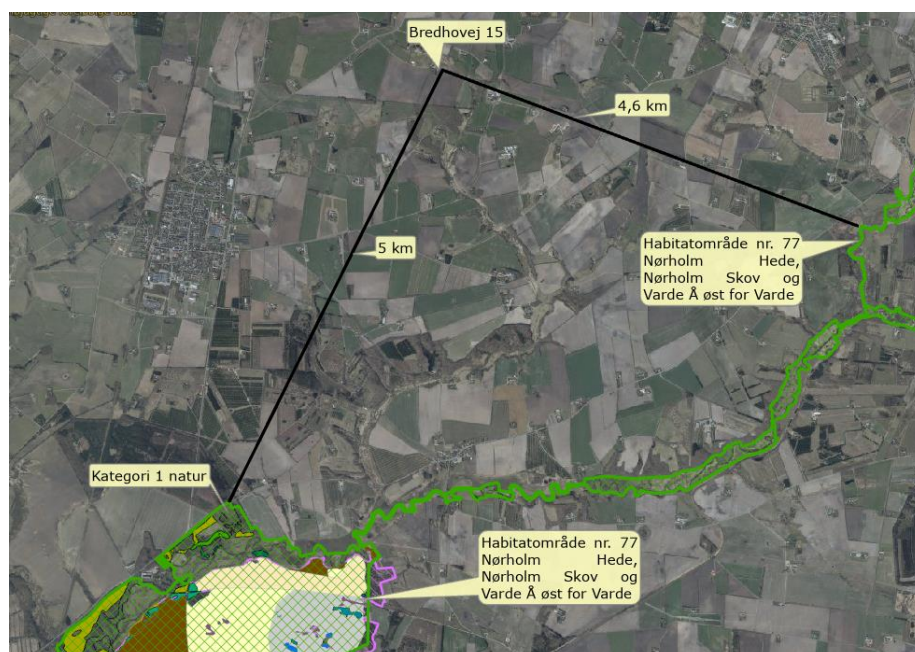
- Alle produktionsarealer etableres med dybstrøelse eller dybstrøelse med fast ædeplads.
- Produktionsarealet i bygning 1 er tømt og rengjort i minimum 7 måneder pr. år og produktionsarealet i bygning 2 og 4 er tømt og rengjort i minimum 6 måneder pr. år.
- Gylletanken er teltoverdækket

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 2091 af 12. december 2021) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 4,6 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, se Figur 9.

Figur 9 Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde og kategori 1 natur.

Varde Kommune vurderer, at på grund af afstanden, vil fordampningen fra stalde og lagre ikke kunne give anledning til en målbar belastning af dette område

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

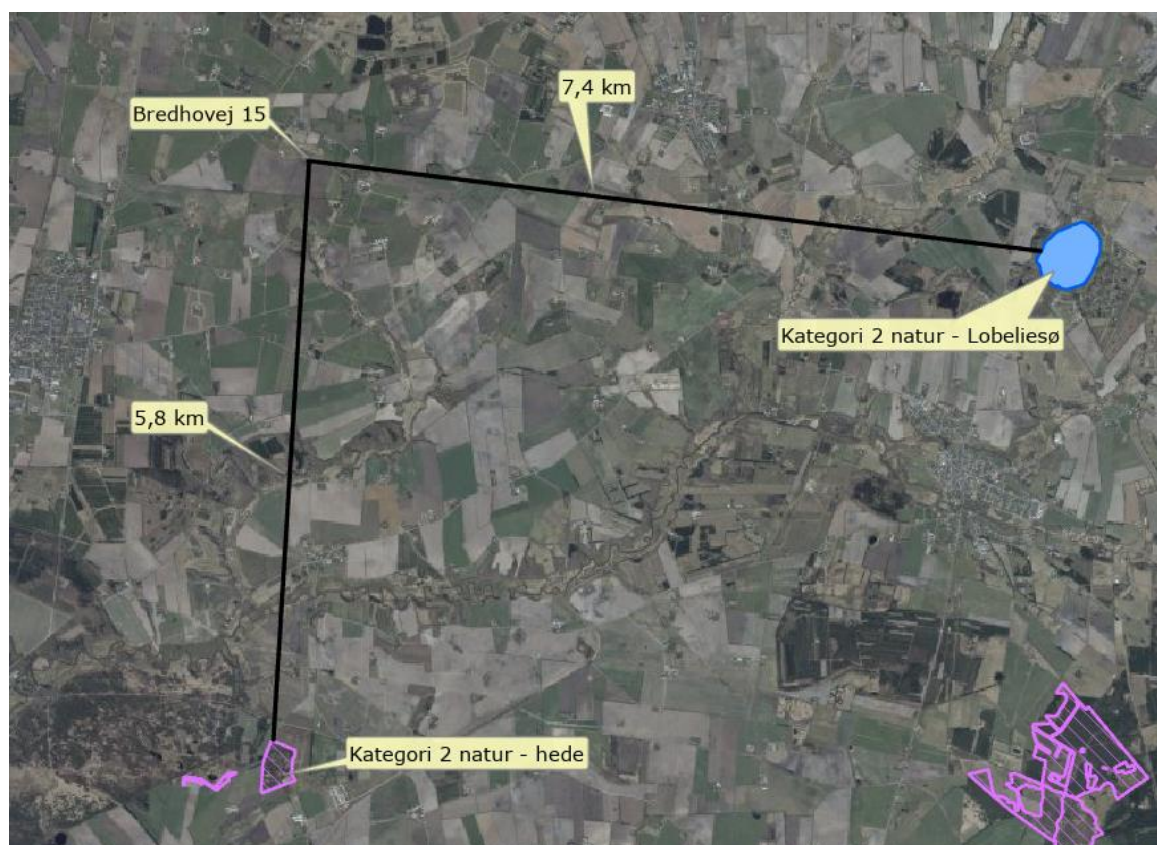
Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se Figur 9.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 9130 Bøgeskov på muldbund, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årdriften og nudriften, se Tabel 5.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Figur 10 Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2 natur.

Anlægget er beliggende ca. 5,8 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se Figur 10.

Det drejer sig om en hede beliggende syd for husdyrbruget, ca. 7,4 km øst for husdyrbruget er en lobeliesø der også er kategori 2 natur.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret i forhold til nu- og 8 årsdriften, se Tabel 5.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af Figur 11 og Tabel 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 11 § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Mose	Ja
2	Mose	Nej
3	Mose	Ja

4	Eng	Ja
5	Eng	Ja
6	Eng	Nej
7	Eng	Nej
8	Eng	Nej
9	Eng	Ja
10	Eng	Ja
11	Eng	Ja
12	Eng	Ja
13	Eng	Nej

Tabel 4 § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Kategori 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 3 moser, se Figur 11 og Tabel 4.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se Tabel 4, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, beliggende ca. 39 m nord for anlægget, se Figur 11.

Varde kommune har besøgt mosen: Mosepræget areal langs Kybæk, der udgør en del af større sammenhængende engareal. Arealet ligger i den smalle ådal langs Kybæk. Arealet støder op til et engareal med høslæt, men er uden drift. På det meste af strækningen langs vandløbet er mosen præget af stor trykvandspåvirkning, også på de mere skrånende partier. Betydelige partier er meget domineret af rørgræs og mjødukt og spredt forekomst af næringselskende stauder som lådden dueurt og stor nælde. Den centrale del øst og vest for dokumentationscirklen rummer en temmelig artsrig kær- og mosevegetation på det skrånende terræn med en lang række karakteristiske eng- og mosearter (19 stjernearter), hvoraf arter som kær-snerre, trævlekrone, smalbladet kæruld, vellugtende gulaks og næbstar med tiden risikerer at blive bortskygget af højere og mere næringselskende græsser og stauder som følge af et højt næringsniveau og fraværet af drift på arealet. Den næringsfølsomme vegetation i mosen findes omkring dokumentationscirklen (2023) indenfor arealet vist med sort streg på Figur 12. En øget ammoniakbelastning af de centrale dele af mosen omkring dokumentationscirklen nord for Kybæk indtegnet med sort på Figur 12 vil kunne medføre en tilstandsændring på arealet. Arealet rummer karakteristiske mosearter, der er følsomme for høj næringsbelastning og en merbelastning på over 1 kg N/ha/år kan ikke tillades. Beregninger viser, at merbelastningen på området er 1,0 kg N/ha/år (Tabel 5). På den øvrige del af mosen vurderer Varde Kommune, at tålegrænsen vil være relativ høj. Arealet er i forvejen så påvirket af næringstilførsel (kvælstoftilførsel) fra luften, fra oversvømmelser fra bækken eller fra tilførsel fra tilstødende arealer, at arealet ikke vil blive påvirket af en ammoniakdeposition mindre end 25 kg N/ha/år. En merbelastning på optil 2,2 kg N/ha/år (se Tabel 5) oveni baggrundsbelastningen således ikke vil medføre tilstandsændringer. Baggrundsbelastningen på arealet kan ses i Tabel 6.

Figur 12 viser et kort med angivelse af § 3-beskyttede arealer og en angivelse af den del af mosen, der vurderes at være næringsfølsom, hvor merbelastningen med ammoniak skal holdes under 1 kg.

Figur 12 Næringsstof følsomme dele af mosen

Den beregnede merdepositionen i de øvrige afsatte kategori 3 naturpunkter overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år for kategori 3 natur, er dette ikke vurderet yderligere.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der to potentielt ammoniakfølsomme skove beliggende på moseareal 2 og 3 jf. Figur 11. Den beregnede merdepositionen overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 14 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 10 enge, se Figur 11.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af Tabel 5, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Lokalitet	Natur-type	Afstand (m)	Ruhed opland	Ruhed område	Merdeposition ift. 8-års drift, kg NH ₃ -N / ha	Merdeposition ift. nudrift, kg NH ₃ -N / ha	Totaldeposition ansøgt drift kg NH ₃ -N / ha
Natura 2000	-	4.600	-	-	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Bøg på muld	5.000	L	S	0,0	0,0	0,0

Kategori 2	Hede	5.800	L	S	0,0	0,0	0,0
1 (kant)	Mose	39	Rv	Bn	2,1	2,1	2,2
1 (dok cirkel 2023) (vest)	Mose	61	Rv	Bn	0,5	0,5	0,7
1 (dok cirkel 2023) (midt)	Mose	60	Rv	Bn	0,9	0,9	1,1
1 (dok cirkel 2023) (øst)	Mose	58	Rv	Bn	1,0	1,0	1,2
2	Mose	362	L	S	0,1	0,1	0,2
3	Mose	1.028	L	S	0,0	0,0	0,0
10	Eng	112	L	Bn	0,0	0,0	0,5
12 (20 m inden dok cirkel 2015)	Eng	113	L	Bn	0,5	0,5	0,6
13	Eng	17	RV	Bn	5,8	5,8	5,9

Tabel 5 Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

På områder i eng 12 jf. Figur 11 er der tidligere registreret næringsstoffølsom vegetation. Dokumentationsfeltet fra registreringen i 2015 <https://naturereport.miljoportal.dk/748704> er blevet genbesøgt. De naturværdier, der blev registreret dengang findes fortsat på arealet, bl.a. arter som engviol, tormentil, knold-star bukkeblad, kær-høgeskæg og trindstænglet star. Den næringsfølsomme vegetation i den viste del af det § 3-registrerede areal findes omkring dokumentationscirklen (indenfor 20 meter fra dokumentationscirklen (2015), se Figur 12. En øget ammoniakbelastning af engen omkring dokumentationscirklen i 2015 vil kunne medføre en tilstandsændring på arealet. Arealet rummer karakteristiske mosearter, der er følsomme for høj næringsbelastning. Derfor vil det forudsætte en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, hvis der skal accepteres en merbelastning på 1 kg N/ha/år. Der kan ikke forventes en dispensation. Merdepositionen på området overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år, og der er derfor ikke foretaget yderligere vurderinger.

I forbindelse med besigtigelse af eng/mosearealet nord for ejendommen er der nyregistreret eng (13 jf. Figur 11) og sø langs sydbredden af Kybæk. Engarealet syd for Kybæk er tydeligt fugtigt. Det er domineret af græsser med et betydeligt indslag af lyse-siv. Der blev ikke ved besigtigelsen udarbejdet en detaljeret artsliste. En efterfølgende gennemgang af luftfotos viser ingen tegn på, at arealet har været omlagt i mere end 25 år. Før luftfotoet fra 1995 opstod en mindre sø på arealet. Både søen og engarealet vurderes at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Engen vurderes at være kulturpåvirket uden forekomst af næringsfølsomme arter. Den beregnede merdeposition er på 5,8 kg NH₃-N/ha/år. Det vurderes, at engarealet og søen syd for Kybæk ikke rummer arter, der vil være følsomme for en øget ammoniakdeposition stalden umiddelbart syd for.

Merdepositionen på eng 13 umiddelbart nord for staldanlægget er på 5,8 kg NH₃-N/ha/år i forhold til 8-års driften. Med det ansøgte bliver totaldepositionen på eng 13 på 5,9 kg NH₃-N/ha/år.

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning på grid-niveau for naturområde 1 og 13 jf. Figur 11.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Kg NH ₃ -N/ha/år	15,1	13,7	13,9	13,7	15,7

Tabel 6 Udvikling i baggrundsbelastningen på gridniveau for naturområde 1 og 13 i Figur 11.

Beregningerne viser, at der på § 3-lokalitet 13, se Tabel 5, bliver tale om en merdeposition på 5,8 kg NH₃-N/år i forhold til 8 års driften og nudriften. Området er registreret som eng uden forekomst af næringsfølsomme arter. Fersk eng har en tålegrænse på 15-25 kg NH₃-N/ha/år. I dette tilfælde er der tale om en eng der ikke er kvælstoffølsom, og dermed vurderes tålegrænsen ikke blive overskredet.

Beregninger viser, at den ansøgte produktion vil medføre en totaldeposition på området på 5,9 kg NH₃-N/ha/år, hvilket sammen med baggrundsbelastningen på 15,7 kg NH₃-N/ha/år tilsammen udgør 21,6 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste øvrig beskyttet natur er enge beliggende længere fra ejendommen. På grund af afstanden sammenholdt med den beregnede deposition på nærmere liggende naturområder vurderes det, at merdepositionen på engene ikke overstiger 1,0 kg NH₃-N/ha/år, og der er derfor ikke foretaget yderligere vurderinger af disse.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnude frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 6 km sydvest for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N/år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT. Husdyrbruget på Bredhovej 15 har en ammoniakemission på mindre end 750 kg NH₃-N/år og er derfor ikke omfattet af kravene om BAT.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

For at minimere mulige uheld blive anlæg og tekniske installationer tilset, de holdes rene, vedligeholdes og udskiftning sker efter behov.

Alle elinstallationer efterses løbende.

Varde Kommune stiller vilkår om at der føres logbog over eventuelle skader på teltoverdækningen samt generelle egenkontrol vilkår.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøgers redegørelse:

Ved ophør af husdyrproduktionen vil produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.

Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald vil blive bortskaffet efter gældende regler. Gødning afsættes på arealer/biogasanlæg i forhold

til regler for udnyttelse.

Varde Kommune vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

10 Nabo- / partshøring

Da dyrene er på græs i mere end 5 måneder pr år, hvor staldene er tømt og rengjorte, er lugtkonsekvenszonen beregnet til 0 m. Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel beliggende op til matrikel 14b hvor driftsbygningerne på Bredhovej 15, i perioden fra den 15. september til den 5. oktober 2023.

I forbindelse med nabo høringen er der ikke kommet bemærkninger.

11 Samlet vurdering

Varde kommune vurderer:

Varde Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Etablering og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1 – Færdigmeldingsskema

Varde Kommune Teknik & Miljø Bytoften 2 6800 Varde	Forbeholdt kommunen <i>Ejendomsnummer: 573-</i> <i>Anlægsnummer i BBR:</i> <i>Godkendt i sag-nr.:</i> <i>Sagsbehandlers initialer:</i>
Oplysninger til BBR-registrering NÅR DU HAR FÆRDIGGJORT ETABLERING AF GYLLEBEHOLDER / ENSILAGEPLADS / MØDDINGSPLADS / KALVEPLADS / VASKEPLADS M.M. HAR VI BRUG FOR FØLGENDE OPLYSNINGER FOR AT FÅ ANLÆGGET REGISTRERET I BBR. (Én blanket pr. anlæg)	

Vejnavn og husnummer:	
Postnummer og by:	
Hvad omhandler oplysningerne: (sæt kryds)	Nyetablering: Udvidelse: Ændring:
Hvad er etableret/udvidet/ændret: (sæt kryds)	Ensilageopbevaringsanlæg: Møddingsplads: Gyllebeholder: Andet:
Byggedata:	Grundareal: Rumfang: Højde: Opførelsessår:
Placering: (sæt kryds) (Skitse som bilag)	Placering fremgår af ansøgningen: Vedlagt skitse over evt. ændret placering:

Ejers underskrift: Med min underskrift bekræfter jeg, at byggeriet er etableret i henhold til gældende lovgivning.	
Navn:	Telefonnummer:
Evt. e-mail:	Dato:
Underskrift:	

Skemaet sendes til: teknik@varde.dk.